

BIU

BUTLLETÍ MUNICIPAL D'ULLÀ | DESEMBRE DE 2023 | Núm. 19

Ullà vist per la gent gran d'Ullà

AJUNTAMENT D'ULLÀ

AJUNTAMENT

Camí de Dalt, 28-30 - 17.140 - Ullà
 Tel.: 972 758 442 - Fax: 972 758 007
 e-mail: ajuntament@ajulla.org
 Horari: de dilluns a divendres de 10 a 14 h

CENTRE CÍVIC

Camí de Dalt, 24-26 - 17.140 - Ullà
 Tel.: 972 758 193
 • Serveis Socials Tel.: 972 758 193
 • Bar Centre Cívic Tel.: 640 604 548

VIVER-COWORKING ULLÀ

Pl. Espanya, 1 - 17.140 - Ullà
 Tel.: 972 758 442 - Fax: 972 758 007
 e-mail: ajuntament@ajulla.org
viver@ajulla.org

CEIP PUIG RODÓ

Ctra. Torroella, s/n - 17140 - Ullà
 Tel.: 972 760 061
 e-mail: b7003938@xtec.cat

CORREUS

Pl. Sant Andreu - 17.140 - Ullà
 Horari: de dilluns a dissabte de 9.30 a 10 h

DEIXALLERIA

Camí vell de Bellcaire, s/n
 Accés amb targeta, que es pot adquirir gratuïtament a l'Ajuntament

4 Maria Dolors Anguera**6** Josefina Pascual**8** Maria Lluïsa Barris**10** Carme Pagès**12** Paquita Mañas**14** Dolors Casañes**18** Maria Rosa Fontà**20** Antonia Franco**22** José Mañas**24** Conxita Casas**26** María Zamora**28** Maria Dolors Rasclosa**30** Caterina Puig

La memòria de la gent gran

La principal fortalesa d'Ullà és la seva gent. Aquesta frase, que pot semblar un tòpic, no ho és en absolut.

A Ullà hi ha moltíssimes persones anònimes que tenen una història interessant. Tothom té una història interessant. Per això, en aquesta última edició de l'any del BIU hem volgut donar veu a la gent del poble. Aquest projecte, d'entrevistes a la gent del poble, tindrà continuïtat en propers números de Nadal del BIU. D'aquesta manera, podrem recollir les vivències i les opinions de més persones d'Ullà. Aquesta vegada ho hem centrat en les persones que participen al taller de memòria. Aquestes persones, grans, tenen una llarga experiència vital, coneixen el municipi a fons –algunes d'elles hi van néixer– i poden explicar moltes vicissituds de la història del poble, de la seva evolució i de com ha canviat durant les darreres dècades. Ho fan, a més, des d'una visió

molt particular perquè cadascú es representa només a ell mateix. De les explicacions que fan, cadascú amb els seus matisos, em criden l'atenció dues qüestions. D'una banda, que tothom té els seus racons preferits del poble. Si vingués una persona de fora i ens demanés a qualsevol de nosaltres que el portéssim a un lloc segurament el duríem a molts de diferents, la qual cosa demostra la diversitat d'espais que tenim. I, d'altra banda, també la coincidència que és un poble on es viu bé per la seva ubicació, pel seu entorn, pels seus serveis i per l'entesa entre totes les persones que hi vivim. Aquest aspecte, el de la relació entre les persones, és el que tots els veïns i veïnes hem de valorar. El municipi ha anat evolucionant, hi ha gent de sempre i persones que hi han vingut de nou, però tots estimem Ullà i en valorem les seves potencialitats com reflecteixen els usuaris del taller de memòria que, en aquest BIU, fan memòria d'Ullà des d'Ullà. Bones festes a tothom.

Josep López i Ruiz
Alcalde d'Ullà

“Haver estat regidora és una experiència molt bonica”

Maria Dolors Anguera és una dona amb empenta. Vinculada a entitats i activitats del poble, quan es va jubilar va entrar a l'Ajuntament. N'ha estat regidora 12 anys. Valora la tranquil·litat d'Ullà.

Maria Dolors Anguera, ara jubilada, és una dona amb empenta. No n'és filla, d'Ullà, però es podria dir que n'és filla adoptiva perquè hi porta més de mitja vida, i no només s'hi ha integrat sinó que ha contribuït a dinamitzar el poble tant des de les entitats com des del mateix Ajuntament. Després de les eleccions municipals d'aquest 2023 va deixar el càrrec de regidora que va

Nom: Maria Dolors

Cognoms: Anguera Pons

Edat: 77 anys

Professió: Sector primari

exercir durant 12 anys. “És una experiència molt bonica. Crec que tothom, almenys durant quatre anys, hauria de passar per l’Ajuntament”, defensa. Explica que és una manera de prendre consciència de la feina que es fa, d’entendre els problemes, conèixer les eines per solucionar-los i adonar-se, també, que els recursos són limitats i que, per tant, cal prioritzar pensant sempre en el bé comú. Aquesta premissa, la del bé comú, a ella l’ha guiada sempre des que es va instal·lar al poble l’any 1969 procedent de la Bisbal. Venia d’una família d’hortolans, i després de casar-se amb Joaquim Begudà va continuar-se dedicant al món de la pagesia. Van instal·lar-se al mas Saguer, més conegut popularment com a Can Buxó. “Ens dedicàvem a pagès; a l’agricultura. Teníem horta i cultivàvem hortalisses, fruita...”. Aquest món, lligat a la terra i també a la meteorologia –els

pagesos sempre han d’estar pendents del temps– segur que marca el caràcter i ajuda a entendre que a la vida un no es pot estar quiet. Potser per això, com si fos una metàfora, la Maria anava a vendre als mercats els productes que produïen. Sempre ha estat

El primer del poble que li ensenyaria a un foraster seria l’església: uneix la bellesa arquitectònica i el pes de la història

vinculada a entitats del poble i va ser quan es va jubilar, i per tant disposava de més temps, que va poder-se dedicar a la cosa pública a través de la política local. Ullà és casa seva i explica que, si vingués algú de fora, el primer que li ensenyaria segurament seria l’església, perquè uneix la part de bellesa arquitectònica i, també, el pes de la història. La història, precisament, ha anat canviant amb els anys, un fet que es nota, per exemple, en l’oferta comercial: “Hi havia arribat a haver quatre botigues”, recorda. I ara valora la tranquil·litat que desprèn Ullà. “És un poble on es viu bé”, certifica.

“L’amor em va portar a Ullà i, 58 anys més tard, aquí visc”

Josefina Pascual va arribar a Ullà amb poc més de 23 anys quan es va casar amb el seu marit, deixant el seu ofici de sastressa i modista per posar-se darrere el taulell de la botiga que va regentar tota la vida.

“El vent del nord i l’amor van fer que, amb només 23 anys, arribés a Ullà després de casar-me amb el meu marit, i 58 anys després d’arribar, malauradament ja vídua, encara continuo vivint al poble que m’ha acollit”. Així és com narra Josefina Pascual, de 81 anys, la seva arribada a Ullà fa quasi 60 anys, quan va aterrar a un municipi que l’ha vist créixer i que s’ha fet seu durant molts

Nom: Josefina

Cognoms: Pascual Jaime

Edat: 81 anys

Professió: Sastressa, modista i botiguera de Ca la Fina o Ca la Bruguera d'Ullà

anys al darrere del taulell de Ca la Fina o Ca la Bruguera, com es coneixia popularment la botiga de queviures que regentava.

“Dels 15 als 23 anys vaig treballar de sastressa i modista a Torroella de Montgrí, on vaig néixer, però quan vaig arribar a Ullà vaig posar-me a treballar a la botiga de la família del meu marit, on principalment veníem queviures”, explica la Josefina. Malgrat ser el negoci familiar del seu marit, ràpidament se'l va fer seu, sobretot “després de quedar-me vídua molt jove”, fet que va fer que “ho hagués de tirar endavant jo sola. Encara recordo quan em tocava matar a mi mateixa els xais per portar a la botiga”, explica.

Ullà va ser el municipi que va acollir la Josefina amb poc més de 20 anys i també ha estat el poble que ha vist néixer la seva filla, “que encara viu aquí a Ullà, i que, com jo, està molt orgullosa de viure en aquest poble”, afir-

ma Pascual. I és que la Josefina encara recorda com si fos ahir “el caliu de poble que he viscut tants anys darrere el taulell de la botiga, que malauradament vaig haver de tancar abans d'hora per motius de salut, ja que a causa de l'estrès em desmaiava amb fre-

“Molta gent gran opta per mudar-se a Torroella, per estar a prop de les botigues, però jo tinc clar que no vull. Jo vull seguir vivint a Ullà”

qüència”, explica. Malgrat tenir ja 81 anys, la Josefina encara condueix i es val per si sola, fet que li permet agafar el cotxe per “anar a comprar a Torroella sempre que em fa falta” i “desplaçar-me per mi mateixa allà on vulgui, ja que vivim en una casa pairal una mica allunyada del centre”. I és que si una cosa té molt clara la Josefina és que vol quedar-se a viure a Ullà per sempre més. “Molta gent gran opta per mudar-se a Torroella, per estar a prop de les botigues i tot això, però jo tinc clar que no ho vull. Vull continuar vivint al poble que m'ha adoptat i que m'he fet meu després de tants anys”, conclou.

“Quan ets gran aprecies la pau amb què es viu aquí”

Nascuda a Sant Sadurní de l'Heura, Maria Lluïsa Barris va aterrar a Ullà després de casar-se amb el seu marit, que s'estava construint una casa a Ullà, on encara continua vivint gaudint de la tranquil·litat.

Ullà va adoptar Maria Lluïsa Barris, nascuda a Sant Sadurní de l'Heura, i el seu marit, nascut a Torroella de Montgrí, just després que aquests dos es casessin, i des d'aleshores ha estat el seu municipi i el que ha vist créixer un nucli familiar que encara reconeix Ullà com a seu. “Nosaltres continuem vivint a la casa que es va fer el meu marit després de casar-nos, i dos dels nostres tres

Nom: Maria Lluïsa

Cognoms: Barris Cornell

Edat: 70 anys

Professió: Secretària de construcció i compra i venda de fruita

fills també estan establerts aquí a Ullà. Estem molt contents i molt a gust aquí, ja que la gent és molt amable i el poble millora cada dia més”, explica Barris. Juntament amb el seu marit, la Maria Lluïsa s’ha dedicat molts anys a la compra i venda de fruita pels pobles de la zona, “repartint-ne directament amb el camió a l’engròs”, però sempre tornant al poble que els va adoptar i on encara viuen i volen viure durant molts més anys.

Malgrat que la Maria Lluïsa destaca que “estaria bé tenir alguna botiga al poble per anar a buscar els productes més bàsics”, té molt clar que la principal virtut que té Ullà és “la pau i la tranquil·litat amb què es viu aquí”. I és que ella mateixa destaca que “quan et fas gran és quan realment aprecies com de bé que s’hi arriba a viure, sense l’ebullició de les grans ciutats, i amb una tranquil·litat que et permet

anar a tot arreu com vulguis i sense pressa”, afirma Barris. Quan arriba l’hora d’escollir què és el que més li agrada del municipi que l’ha adoptat, la Maria Lluïsa no pot destacar només un aspecte. “Crec que és un poble molt bonic, en un entorn únic,

“Ullà és un poble molt bonic, en un entorn únic i ben conservat. A més, la gent és molt amable, fet que encara fa que s’hi visqui millor”

i que està molt ben conservat. També m’agradaria destacar la gent de sempre, que és molt amable i fa que encara s’hi visqui millor... no puc quedar-me només amb un aspecte o amb un lloc, ja que m’agrada tot el que té Ullà”, diu Barris. I és que, després de tants anys convivint amb la seva gent i cuidant-se de la casa i dels seus fills, la Maria Lluïsa ha establert un fort vincle amb el municipi. “Realment, si no fos perquè hem d’anar a comprar a Torroella, pràcticament no hauríem ni de sortir d’Ullà, ja que aquí tenim la pau que necessitem i pràcticament tota la nostra família”, conclou Barris.

“Ullà sempre ha tingut i manté l’esperit de poble”

Carme Pagès s’ha passat tota la vida a mig camí entre Torroella de Montgrí, municipi on ha treballat durant molts anys, i Ullà, poble que l’ha vist néixer i on ha fet tota la seva vida. Ara, gaudeix de la seva pau.

Si hi ha dos elements que han marcat la vida de Carme Pagès han estat, sens dubte, les agulles de cosir i el municipi que l’ha vist néixer i créixer, Ullà, on avui, ja amb 87 anys, continua vivint i gaudint de la tranquil·litat que li aporta el seu poble. “Durant tota la meva vida he fet una mica de tot en el vessant professional, però sempre relacionat amb el fil i les agulles, juntament amb

Nom: Carme

Cognoms: Pagès Payet

Edat: 87 anys

Professió: Sastressa, modista i cosidora

la meva germana”, explica la Carme, que narra que “durant molts anys ens hem desplaçat dia sí i dia també fins a Torroella de Montgrí, on vam tenir molts anys una botiga de modista i sastreria, però sempre hem viscut al poble i, en el meu cas, a la casa que ens ha vist néixer”, explica Pagès. Malgrat que la vida professional la va portar fins a Torroella, la vida familiar de la Carme sempre s’ha mantingut a Ullà, on “durant molts anys també vaig estar cuidant els meus pares quan es van anar fent grans, i on també viu un dels meus dos fills encara avui en dia”, diu Pagès.

Tot i que és cert que el dia a dia se’l passava a Torroella, ja que “treballava allà i el fet de viure als afores del poble fa que no estiguéssim pendents del dia a dia a Ullà”, la Carme destaca que “Ullà sempre ha tingut un esperit de poble que encara es manté avui en dia, i que fa que sigui molt

especial i que ens coneguem tots i totes”, afirma. Això, sumat al fet que “tenim el poble molt arreglat i en molt bon estat”, fa que la Carme estigui molt contenta i a gust vivint al municipi i a la casa on ja van viure els seus pares i on encara viu ella. “Durant molts

“Hem hagut de viatjar molt a Barcelona per feina, i no hi havia res com tornar a Ullà i gaudir de la pau que encara ens caracteritza”

anys, tant jo com la meva germana hem hagut de viatjar molt a Barcelona per temes de feina i relacionats amb la moda, ja que allà es concentra tot, però no hi havia res com tornar a Ullà i gaudir de la pau i tranquil·litat que encara ens caracteritza”, afirma la Carme, que també afegeix que “és cert que ens agradava molt, sobretot perquè era un ambient molt diferent, però la proximitat que tenim aquí, on encara avui en dia em trobo gent que em reconeix i que em diu que havia estat client o clienta meva durant molts anys, és un dels grans valors d’aquest esperit de poble que tant m’agrada i que es manté a Ullà”, conclou.

“Ullà és un dels pobles on més ens ha agradat viure”

Paquita Mañas va deixar enrere el seu Jaén natal per aterrar a Catalunya i retrobar-se amb el seu marit, que va marxar a la recerca de feina. Ara fa tres anys que viuen a Ullà, on es van mudar en jubilar-se.

La cerca de feina va fer que tant la Paquita com en José deixessin enrere el seu Jaén natal per arribar a terres catalanes, on es van establir i han viscut gran part de la seva vida. El primer a marxar va ser el José, però no massa més tard la Paquita va seguir els seus passos “i vaig retrobar-me amb el meu marit, que ja estava treballant com a fuster i paleta aquí”. La vida els va anar portant

Nom: Paquita

Cognoms: Mañas Sánchez

Edat: 77 anys

Professió: Mestressa de casa

per diferents pobles i ciutats de la zona, entre ells Ullà, “on vam estar vivint un temps fa més de 15 anys per temes de feina”, però no va ser fins que es van jubilar que finalment “vam establir-nos aquí, on ja fa diversos anys que hi vivim”, explica la Paquita. La feina del José ha fet que, al llarg de tota la seva vida, la família s’hagi hagut d’anar desplaçant i canviant de municipi, però quan se li pregunta en quin punt situaria Ullà, la Paquita té molt clar que “jo el col·locaria molt amunt en la llista, ja que és un dels pobles on més ens ha agradat viure”, afirma Mañas. I és que ara la parella centra els seus dies a compartir el temps amb les persones del seu voltant i, sobretot, amb la família, ja que “principalment ens dediquem a cuidar dels nostres nets, aprofitant que ara tenim temps per poder dedicar-los i, a més, ajudar els nostres fills”, explica la Paquita.

Un dels aspectes que més valora la Paquita ara que ja està jubilada és “la tranquil·litat amb què es viu a Ullà”, a més de destacar també que “la gent és molt amable i ens ha acceptat molt bé”, fets que reconeix que “quan un és gran és molt important trobar-se

“El fet de viure a Ullà ens permet estar a prop de la família, però també viure en un entorn on tenim tot el que ens agrada i ens fa falta”

a gust en un lloc on t’hi passaràs molts anys”, diu. Malgrat voler viure amb calma, la Paquita i el José també aprofiten el temps per anar a festes i a compartir bons moments en trobades tant a Ullà com per la zona, sobretot en festes i celebracions de poble. “Ara tenim tot el temps del món per a nosaltres, i el fet de viure a Ullà ens permet estar a prop de la família, però també viure en un entorn on tenim tot el que ens agrada i ens fa falta”, afirma, “sens dubte, és un dels millors pobles on hem viscut des que vam arribar de Jaén. Hem escollit bé el municipi on jubilar-nos”, conclou Mañas.

“És com si mai hagués deixat de viure a Ullà. Me l'estimo”

Malgrat viure actualment a Torroella de Montgrí, Dolors Casañes s'ha passat bona part de la seva vida a Ullà, municipi que encara s'estima i que visita amb freqüència i del qual guarda un bon record.

Les voltes de la vida han portat Dolors Casañes per bona part de la comarca del Baix Empordà, fent que durant diversos anys s'establís a Ullà, municipi que li va robar el cor i que encara estima avui en dia malgrat no viure-hi actualment. Nascuda a Fontanilles, la Dolors va establir-se a Ullà durant anys, des d'on “cada dia em desplaçava a l'Estar-tit per netejar cases i guanyar-me

Nom: Dolors

Cognoms: Casañes Vehí

Edat: 77 anys

Professió: Netejadora de llars

la vida”, com ella mateixa explica, “i on vaig viure una bona part de la meua vida i on vaig viure molt bé”, diu.

Malgrat viure-hi durant tants anys, juntament amb el seu marit van acabar-se venent la casa d’Ullà per mudar-se a Torroella de Montgrí, on resideixen actualment “perquè així estem més a prop de les botigues i ho tenim tot més a mà”, però Casañes afirma que “encara sento com si Ullà fos el meu poble. Me l’estimo molt”, diu. I és que, després d’haver-hi viscut durant anys, la Dolors en guarda molt bon record: “No soc capaç de triar un sol lloc per destacar a Ullà, ja que crec que tot el municipi i el seu entorn és molt bonic. A més, la gent és encantadora. Jo encara conservo amistats de l’època que hi vaig viure, i per això vinc de manera recurrent i un cap de setmana al mes”, diu. El taller de memòria és només una de les “excuses”

per poder tornar a Ullà, però ella mateixa explica que “actualment no condueixo, així que m’han de portar i no puc venir tant com m’agradaria”, afirma. Aquest ha estat un dels punts que més ha agraït ara que ja és més gran, ja que “vam trobar uns pisos indi-

“No puc triar un sol lloc per destacar a Ullà, ja que crec que tot el municipi i el seu entorn és molt bonic. A més, la gent és encantadora”

cats des d’on ara puc arribar a tot arreu i puc anar a comprar jo sola. D’aquesta manera no depenc de ningú que m’acosti en cotxe, com quan vinc a Ullà”, afirma. El triangle entre Fontanilles, poble que la va veure néixer; Ullà, el municipi on va viure molts anys i que li va robar el cor, i Torroella de Montgrí, on viu actualment prop de la seva família, ha marcat la vida de la Dolors, que afirma que “m’estimo tots tres pobles, ja que tots els porto a la sang i tenen una part de mi”, però alhora també afirma que “és com si mai hagués deixat de viure a Ullà, me’l sento meu”, conclou.

Un reportatge sorgit del taller de memòria i manualitats

Aquest exemplar extraordinari del butlletí BIU de Nadal de 2023 s'ha elaborat a partir de converses amb veïns i veïnes d'Ullà que parlen d'Ullà. I, en concret, amb els participants al taller de memòria i de manualitats que va tenir lloc el 5 de desembre. A les fotos, es veu un moment de les manualitats i els participants al taller de memòria.

Maria Dolors Anguera

Josefina Pascual

Maria Lluïsa Barris

Carme Pagès

José Mañas

Conxita Casas

María Zamora

Paquita Mañas

Maria Rosa Fontà

Maria Dolors Rasclosa

Dolors Casañes

Antonia Franco

Caterina Puig

“Ullà és el meu poble, m’hi sento identificada”

Maria Rosa Fontà ha viscut tota la vida a Ullà. Té records d’infància de la font, de l’escola i de jugar al carrer. Els temps han canviat, però la seva identificació amb Ullà no. És el seu poble i ho continuarà sent.

La vida moltes vegades són records. Hi ha fets, de la infància, que es viuen amb naturalitat i que, dècades després, connecten amb una realitat ja desapareguda. En certa manera això és el que li passa a la Maria Rosa, filla d’Ullà, que recorda amb precisió quan al poble encara s’anava “a buscar aigua a la font o a rentar al rec Medral”. Era una època, la de mitjans del segle XX, en què

Nom: Maria Rosa

Cognoms: Fontà Agustí

Edat: 75 anys

Professió: Sector de la confecció i cuidadora de persones grans

el poble era molt diferent del que és ara. El turisme encara era incipient a la Costa Brava i la vida a l'interior estava molt lligada al sector primari. "Era una època en què tampoc hi havia gaires possibilitats de diversió i en què tot estava molt pautat: jugàvem al carrer i les nenes anàvem a cosir i a missa".

Després de l'etapa formativa a l'escola d'Ullà, la Maria Rosa se'n va anar a treballar a la fàbrica al municipi veí de Torroella. L'etapa laboral sempre és un canvi, però el que no va canviar és la vida a Ullà, "que és el meu poble, m'hi sento identificada i s'hi viu molt bé". Aquesta característica, la de la qualitat de vida, és compartida per totes les persones entrevistades per aquest número especial del butlletí BIU. "És que és així; aquí vivim bé", reafirma la Maria Rosa. Sí que és cert que per les dimensions del poble hi ha serveis comercials que tenen mancances

perquè tot i que al poble "hi havia arribat a haver quatre botigues", ara mateix al centre no n'hi ha cap. El que sí hi ha, però, són propostes que permeten a la gent gran del municipi mantenir-se actius. També des del punt de vista cognitiu. "Participo del taller

"Quan érem petites tampoc hi havia gaires possibilitats de diversió: a les nenes bàsicament ens feien anar a cosir i a missa"

de memòria; és una activitat que ens permet estar en contacte amb altres persones i, entre tots, fer memòria de fets passats. Moltes vegades al que no arriba un arriba l'altre i així anem connectant històries". I d'història tothom té la seva guardada a la memòria. La Maria Rosa, quan rebobina, recorda que a la font, un dels indrets que més li agrada del poble, hi havia un rentador i un abeurador. Avui tot ha canviat. La vida també, perquè a banda de la feina al sector de la confecció es va dedicar, també, a cuidar persones grans: "És una feina molt agraïda". Com agraïda està ella d'haver viscut tota la vida a Ullà.

“Els veïns ens coneixem, ens saludem i ens ajudem”

Antonia Franco, quan gira la vista enrere, diu que el que més ha fet a la vida ha estat treballar. Ara s’ho mira des de l’òptica de jubilada: té tres nets, juga a la petanca i valora viure en un poble cohesionat.

Tothom té la seva pròpia història. De fet, el pas del temps ens condiciona a tots i el que som avui s’explica, segurament, per una part del que hem fet en el passat. I, en el cas d’Antonia Franco, que va arribar a l’Empordà l’any 1962 des de Bea de Segura, un poble de la província andalusa de Jaén, el que més ha fet ha estat “treballar, treballar i treballar”. En aquella època, explica, no hi havia les

Nom: Antonia

Cognoms: Franco Gomera

Edat: 85 anys

Professió: Serveis de neteja vinculats al sector del turisme

opcions d'oci que hi ha ara ni els recursos econòmics per disfrutar-los. Per això, a molta gent, com és el seu cas, el que els tocava era “treballar; tinc el record d'això. D'haver-me dedicat a treballar molt”. Recorda que abans d'establir-se a Ullà, va viure en altres municipis veïns com l'Estartit o Bellcaire. Actualment, viu al barri de la Roqueta i valora molt que, pel fet que Ullà sigui un poble petit, tothom es conegui: “Aquesta proximitat és un aspecte molt positiu del poble. Els veïns ens coneixem, ens saludem, i ens ajudem en el que calgui”. De fet, aquesta solidaritat entre veïns és un patrimoni social que s'ha de conservar. La societat, precisament, no és la suma d'individus, sinó un conjunt de persones que cooperen. I, cooperar, l'Antonia ho ha fet sempre. Ara, ja jubilada, practicant la petanca, un esport que té una part d'individualitat amb l'habilitat per acostar la bola

a l'objectiu, però també té un component col·lectiu ja que és el resultat d'una suma amb els d'altres companys en les competicions que es fan per equips. I, escoltant-la parlar d'Ullà i de la petanca, a vegades fa la impressió que els veïns d'Ullà, d'origens di-

Ara ja està jubilada, però, de jove, té el record d'haver treballat molt: “Treballàvem, treballàvem i treballàvem”

versos i ideologies varies, també formen un equip en què es valora l'amistat, les coneixences i la convivència, un valor que sovint es dona per descomptat però que la gent gran, que al llarg de la vida n'ha vist de tots colors, valora especialment. Àvia de tres nets, considera que les persones tenen l'obligació d'intentar deixar un món millor a les futures generacions i que, per això, cal esforç. El mateix esforç que, en una vida de treball, posava per fer bé la feina en el sector de la neteja d'apartaments vinculats al turisme, una tasca també necessària, i imprescindible, per atendre bé els clients.

“Ullà és un poble tranquil i on no hi ha problemes”

José Mañas surt cada dia a caminar i amb bicicleta. També té un hort i juga a la petanca. Dona valor a la vida quotidiana que es fa a Ullà, un poble que qualifica de tranquil i on no hi ha problemes.

José Mañas és nascut a Villanueva del Arzobispo, una localitat de la província de Jaén, però la major part de la seva vida l'ha passada a Catalunya. Quan s'hi va establir no ho va fer directament a Ullà, sinó a Besalú, on va treballar de paleta. Posteriorment, sí que ja es va traslladar a l'Empordà i va passar la major part de la seva trajectòria professional fent diverses feines

Nom: José

Cognoms: Mañas Ríos

Edat: 80 anys

Professió: Operari de manteniment en una explotació ramadera

vinculades al manteniment i la gestió d'una explotació ramadera. “Hi feia una mica de tot”, explica José, que, potser per una mena d'osmosi del seu cognom, és una persona considerada manetes. Que té *maña* a fer les coses segurament seria un dels trets que definiria un home que, arribat als 80 anys, explica que li agrada viure tranquil i, per això, valora especialment la vida quotidiana a Ullà, municipi “amb un nucli antic magnífic; m'agrada l'església, les cases velles i, amb les actuacions que s'han fet als carrers, ha quedat ben arreglat”. “És un poble tranquil i on no hi ha problemes. Això s'ha de valorar. Aquí s'hi viu bé”, afegeix. Aquest aspecte, el de la vida tranquil·la al poble, apareix de manera repetitiva en totes les converses. Que hi hagi fàcil accés a la natura per passejar i que es puguin fer activitats per fomentar la vida social són aspectes a tenir en compte.

Una d'aquestes activitats és la petanca, esport que en José practica amb altres veïns i veïnes del poble. Explica que d'entrada, quan li van suggerir que s'hi apuntés, no és que li fes una il·lusió especial, però que li van insistir per anar-hi, va decidir provar-ho, s'hi va

“Faig activitat: vaig a l'hort i també surto a caminar i amb bicicleta. De moment, no prenc cap pastilla. Toquem fusta”

apuntar “i el cert és que em va entrar el cuquet. Hi jugo i m'agrada”. Persona que desprèn amabilitat i que a mesura que avança la conversa s'obre a explicar més detalls del dia a dia, diu que és bàsic mantenir-se actiu en tots els aspectes i, per això, practicar una mica d'esport encara que sigui suau per a ell és molt important. Per això, “surto a caminar i amb bicicleta cada dia; intento no fallar mai. També vaig a l'hort”. I, amb veu baixa, gairebé com qui confessa un secret, explica que “de moment, no em prenc ni una pastilla”. “Toquem fusta...”, diu per acabar l'entrevista amb el desig de conservar la salut.

“Sempre m’he sentit acollida a Ullà; hi ha bona gent”

Conxita Casas va arribar a l’Empordà per motius laborals del seu marit. Tenia quatre fills i no coneixia ningú. Assegura que s’hi ha sentit sempre acollida i Ullà, avui, no és com casa seva. És casa seva.

Conxita Casas, originària de la Plana de Vic, fa anys que resideix a l’Empordà. Va arribar-hi per motius laborals. El seu marit, empresari del sector de la gestió de residus, va guanyar una concessió pública que va fer que la família canviés de domicili. Això passava als anys 80 i, per tant, ja porta més de mitja vida instal·lada en aquesta zona. Ha residit en diversos municipis, però ja fa anys

Nom: Conxita

Cognoms: Casas Corominas

Edat: 77 anys

Professió: Activitats diverses

que ho fa a Ullà, un poble que considera el seu poble: “Sempre m’hi he sentit acollida; hi ha molt bona relació amb la gent. És un poble petit, on tothom es coneix i hi estic molt a gust. No és que sigui com casa meva, és que considero que ja és casa meva”.

Ho explica una persona que, pel fet de ser-hi nouvinguda, potser té més valor. No valora el poble que la va veure néixer, sinó les persones que es van convertir en els seus veïns. Mare de quatre fills, quan va fer el trasllat a l’Empordà “la petita era molt petita; tenia quatre mesos”. Per això, a vegades calia la complicitat dels veïns, “que sempre hi ha estat”. Tant a Ullà com en altres municipis de l’entorn on havia residit fins a establir-se a l’actual domicili familiar. “El poble considero que és molt bonic. Si hagués d’escollir un lloc per ensenyar-ho a algú de fora potser em decantaria per l’església”. L’església, pel

seu valor arquitectònic però també pel pes històric que arrossega, és un dels tresors que valora especialment la gent d’Ullà. Com que és un poble petit, on la gent es coneix, és fàcil tenir lligams d’amistat o compartir espais d’activitats amb altres persones. En el

“No només recomanaria visitar el poble, que és molt bonic, sinó també viure-hi. Si hagués de triar un lloc per ensenyar diria l’església”

seu cas, explica que assisteix “al taller de memòria i també vaig a fer estiraments”. Mantenir-se actiu, a través de les propostes que s’ofereixen al mateix municipi, és una part important del dia a dia, “en un poble molt tranquil, on la gent és molt maca”. Aquesta expressió, venint d’algú que en el seu dia va venir de fora, té un valor especial, perquè retrata els valors d’acollidors de la gent d’Ullà. “És que és així, ens van acollir molt bé”, explica. “És un poble que recomanaria no només visitar, sinó també viure-hi”, conclou en una conversa que es mou entre el passat i el present, però, sempre, amb agraïment.

“Valoro que en aquest poble tothom es respecta”

Nascuda en un poble d’Almeria, quan va arribar a Catalunya es va establir a Anglès. Al final, per qüestions laborals, va arribar a Ullà. Valora que és un poble on tothom es respecta.

María Zamora no és d’Ullà de tota la vida. Però per la manera que en parla és com si ho fos. La seva en realitat és la història de moltes persones que, per motius laborals, en els anys de puixança industrial van emigrar d’Andalusia cap a Catalunya a la recerca d’una vida millor. En el seu cas aquest viatge vital el va fer des de Carboneras, un poble de la província d’Almeria que,

Nom: María

Cognoms: Zamora Treviño

Edat: 84 anys

Professió: Sector tèxtil

malgrat la distància geogràfica, sempre continua vinculat al seu cor. Gairebé sempre les persones també són d'on han nascut. Quan va arribar a Catalunya, abans d'establir-se a Ullà va fer-ho a Anglès, on havia treballat en una fàbrica de llençols del sector tèxtil. Després, com sol passar a moltes persones, que fixen la residència en funció de les necessitats laborals, la família va establir-se a Ullà. I, com es deia al principi, no hi porta tota la vida però gairebé. Perquè els anys passen i la María, a Ullà, hi ha tingut moltes experiències. Viu en un pis a la Roqueta, un barri que defineix com a tranquil i on valora especialment "que tothom es respecta: jo respecto tothom i tothom em respecta a mi". Aquesta frase, en boca d'una persona de 84 anys, és un missatge potent: el de trencar una llança en favor de la convivència. En societats diverses, amb persones d'orígens varis

i ideologies múltiples, el respecte és la base de la vida en societat. I la María ho explica amb franquesa: "Sí, sí. M'hi sento a gust; i no només d'ara, des de sempre".

Explica que surt a passejar pel barri, on hi ha una botiga i també un bar. Tot i que al bar, pels de

És vídua i viu sola, però assegura que no se sent sola. La família i les activitats que es fan al poble actuen de xarxa per mantenir-se activa

la seva generació un espai més reservat al gènere masculí, ella no hi va. És vídua i viu sola, però assegura que "no em sento sola". En part, gràcies a la família i també a les activitats que fan a Ullà. Al taller de memòria, els dimarts, intenta no faltar-hi mai. Fan manualitats, també, una activitat que ajuda a conservar habilitats. I tot serveix, també, com un espai de relació en què estan en contacte amb altres persones del poble. Els caps de setmana surt a passejar amb la filla, que viu a Torroella. I a casa, escoltar la ràdio i mirar la televisió són dues de les activitats que més la distreuen.

“Treballar a la botiga et feia ser la psicòloga del poble”

Maria Dolors Rasclosa, nascuda a Ullà, va ser una de les darreres botigueres del poble. S’ha passat tota la vida darrere el taulell del que tothom coneixia com La Maria, la botiga que van obrir els seus pares.

Tota una vida darrere el taulell de la botiga familiar ubicada al poble que l’ha vist néixer i créixer ha fet que Maria Dolors Rasclosa, de 79 anys, “senti que Ullà és meu, encara que sigui de tots i totes”, com ella mateixa afirma. Durant molts anys, les botigues com la que va regentar tant temps la Maria Dolors van ser l’epicentre de la vida quotidiana d’Ullà, acollint aquelles con-

Nom: Maria Dolors

Cognoms: Rasclosa Esteve

Edat: 79 anys

Professió: Botiguera i propietària de la botiga de La Maria

verses i interaccions que “feien que estigués sempre al cas de tot”, explica Rasclosa, que també destaca que “com que coneixies a tothom, al final treballar a la botiga et feia ser la psicòloga de tot el poble”, afirma tot rient.

La proximitat dels seus productes sempre era una de les prioritats a La Maria, ja que, com recorda la mateixa Maria Dolors, “el meu marit es llevava cada dia a les 6 del matí per anar a matar els xais i portar-los cap a la botiga, tot abans de marxar a treballar a les 8. Tot ens ho fèiem els de casa”, explica. I és que va ser ella mateixa qui, quan ja tocava jubilar-se, va abaixar la persiana de la botiga que havien obert els seus pares. “Els súpers van fer que la gent ja no vingués tant, i com que jo ja era gran, vam decidir tancar la botiga”, explica, “i és cert que, en aquell moment, vam arribar a valorar el mudar-nos a Torroella, però finalment

no vam fer-ho perquè estem molt bé a Ullà. És el poble que m’ha vist néixer i el considero meu, encara que el compartim tots i totes”, diu la Maria Dolors. A dia d’avui encara continua vivint a la mateixa casa en què va néixer i en què ha crescut,

“La tranquil·litat amb què vivim aquí costa de trobar. Va ser un dels elements que va fer que, al final, ens quedéssim a viure a Ullà”

malgrat que els seus fills han optat per mudar-se a altres poblacions. Tot i això, la Maria Dolors encara té esperança que la seva família continuï vinculada al seu poble. “Un dels meus nets està buscant casa aquí a Ullà, ja que li encanta el poble. Jo estaria molt contenta que pogués venir a viure aquí”, afirma Rasclosa, “la veritat és que la tranquil·litat amb què vivim aquí costa de trobar, sobretot en pobles més grans i evidentment en ciutats. Aquest va ser un dels elements que més vam valorar quan ens volíem mudar, i per això també ens vam quedar a Ullà”, conclou.

“Valoro especialment que hi ha molta companyonia”

Caterina Puig parla amb passió d’Ullà. No hi viu, però hi té les arrels familiars, en coneix tots els racons i hi va cada dia a esmorzar. Valora l’actitud de la gent i posa en relleu la companyonia.

La Caterina és d’Ullà, però no viu a Ullà. No viu a Ullà, però se sent d’Ullà. I parla d’Ullà com del seu poble perquè, en el fons, és casa seva. Quan se li pregunta el seu lloc preferit del poble esmenta can Garrigoles, una casa darrere l’església que és casa seva. La família vivia a Bellcaire, però la branca materna era d’Ullà “i cada diumenge era a Ullà; conec el poble de tota la vida”. En parla amb

Nom: Caterina

Cognoms: Puig Gou

Edat: 75 anys

Professió: Mestra

propietat, perquè hi té les arrels familiars, perquè en coneix els racons i perquè, sobretot, se sent orgullosa de la gent. Ho exemplifica amb una frase que gairebé emociona: “M’agrada molt Ullà i soc amiga de tothom”. La seva vida professional ha tingut més d’un vessant. Dedicada a la docència, abans de jubilar-se havia exercit de mestra en diversos municipis, però també havia treballat de cara al públic a la botiga familiar que tenien a Bellcaire. “Sí, a casa teníem botiga, Cal Titus, però la vam tancar l’any 2008”. El fet d’atendre persones darrere un taulell d’alguna manera també té una connexió simbòlica amb fer de mestra. Tractar amb persones, intentar explicar, ja sigui el producte o uns coneixements, són fets que marquen una personalitat. I la seva és la de parlar, explicar-se i debatre. Això, explicar-se i debatre, es podria dir que ho fan cada matí amb el

grup que es troben per esmorzar. “Vinc cada dia a esmorzar a Ullà”, diu la Caterina, que valora especialment “que al poble hi ha molta companyonia”. Aquest fet, no només fa que la gent es conegui, sinó que cooperi quan fa falta i que s’ajudi quan hi ha ne-

“Quan ens trobem per esmorzar parlem de tot, però sempre amb respecte”, explica convençuda que “els pobles els fan les persones”

cessitat, retrata els valors d’una societat cohesionada. Una societat a la qual, durant els esmorzars que fan cada dia al voltant d’una taula, repassen: “Parlem de tot, però amb respecte”. La companyonia i el respecte són dues de les característiques que, segons ella, retraten un poble amb molta activitat, amb bons valors i amb lligams fermes. Participa d’activitats varies com poden ser el taller de pintura, els exercicis de gimnàs i, és clar, “l’esmorzar cada dia”. No és un aspecte banal perquè es tracta, també, d’una activitat social i un punt de trobada entre persones: “Els pobles els fan les persones”.

Nadal a Ullà

26 de desembre:

QUINA DE NADAL A CÀRREC DE FUTURESORT

A LES 17 H A LA SALA POLIVALENT

30 de desembre:

ESPECTACLE DE MÀGIA AMB DAVID EL MAG

ENTREGA DE CARTES ALS PATGES REIALS

I XOCOLATADA

A LES 17:30 H A LA SALA POLIVALENT

5 de gener:

ENTREGA DELS REGALS DE SES MAJESTATS ELS

REIS D'ORIENT A LES CASES D'ULLÀ

LES FAMÍLIES INTERESSADES EN QUÈ ELS VISITIN HO HAN DE
DEMANAR PRÈVIAMENT A L'AJUNTAMENT ABANS DEL 3 DE GENER

Ajuntament d'Ullà

Amb el suport:

Diputació de Girona